

S I S T E R U N D E.

Torsdag 1. juni.

Ord for dagen: Grunnlovens § 97.Ingen lov må gis tilbakevirkende kraft. Sammen med grunnlovens § 96 som sier at ingen kan dømmes uten lov og dom, er denne § grunnlaget for den rettssikkerhet som er et av det demokratiske samfundssystemets fornemste kjennetegn. Enhver samfundsborger skal vite hvilke lover og regler han har å holde seg til og han skal kunne være sikker på at det ikke foretaks noe inngrep i hans frihet uten etter disse lover. Ideene stammer fra den franske revolusjons filosofer, og deres riktighet er betraktet som en selvfølge av alle politisk kultiverte samfund.

Hvad kampen vår gjelder.

Vår kamp mot tyskerne og nazismen går mot slutten. Det kan være av interessanse på de mål vi kjemper for, de mål som gir oss styrke til å holde ut all påkjenningen i disse svarte dagene.

Alle kjemper for å få tyskerne ut av landet, de fleste er seg også bevisst at vi ikke bare kjemper for å bli våre egne herrer igjen, men for å knekke den landeplage som kalles nazismen. Men det er en brogete menneskemasse som kjemper mot tyskere og nazisme. Hos oss er det heldigvis slik at hele folket har de samme idealer å kjempe for uansett klasse, uansett hvor de er fra eller hvilken næringsgren de tilhører. Vi slåss for vår personlige frihet, for vår rett til å leve vårt eget liv, for rettssikkerheten. En skulle tro alle disse var enige om at det var demokratiet vi slåss for. Det er nemlig bare en demokratisk samfundsform som kan sikre oss personlig frihet, rettssikkerhet og alle de goder vi hadde vennet oss til å se på som noe selvfølgelig før krigen.

Men her viser det seg at den nazistiske propaganda har klart å forville meningene hos mange. De be ynerå studere på en det ikke er "det demokratiske sølet" som har ført oss opp i det ufore vi nå er i. De vil ha igjen alle de fordeler som vårt demokrati ga oss, men de har samtidig mistet troen på demokratiets effektivitet. De er villige til å legge Norges skjebne i hendene på "dyktige fagfolk" - selvfølgelig utmerkede jøssinger - som erklærer seg villige og istand til å ta ledelsen i de vanskelige tider som kommer etter krigen. Vi hører folk snakke om "den sterke mann" som vi trenger, andre avfinner seg med tanken på et militær-diktatur. Disse menneskene er mot sin egen vilje demokratiets dødgjæver, de setter frihet og rettssikkerhet i fare her i landet også etter krigen.

Heldigvis gjør denne oppfatningen seg ikke gjeldende i ledende norske kretser, tendensen viser seg først og fremst hos enkelte utgaver av "den lille mann i gaten" og hos enkelte mektige kretser som vil kreve ro, selv om det er gravens.

Det store flertall av folket må være på vakt mot dette undergravningsarbeide og klart presisere hva de kjemper for. Det vis sikkert mennesker her i land som helst så at utviklingen etter krigen gikk i retning av et salgs halv-diktatur der de selv kunne dominere og både økonomisk og på annen måte profitere, og de vil hensynsløst utnytte de antidemokratiske tendenser som finnes. Disse må vi være på vakt mot, og det er lett, for de roper seg ofte ved sitt snakk om "demokratisk sol" etc. Det hjelper ikke om de er fremragende jøssinger som idag yter et verdifullt arbeid, og utvilsomt er hva vi vil kalle gode nordmenn. Hvis de ikke etter krigen deltar i kampen for demokratiet må de finne seg i å ha utspilt sin rolle. Det norske folk ønsker ikke å stå under noe formynderskap.

Demokratiet er ingen makelig samfundsform, det krever innsats fra den enkelte borger, krever at han tar standpunkt til dagens spørsmål og velger de menn til å løse dem som har deres tillit. Det er derfor ikke så rart at mange ønsker seg vekk fra parlamentarisme og flerpartisystem som tvinger dem til å velge mellom fler alternativer, kort sagt tvinger dem til selvstendig politisk tenkning og vurdering. Men de må være klar over 2 ting. For det første, hvis de forkaster demokratiet, gir de også avkall på sin egen personlige frihet. Det er naivt å tro at en regjering av aldri så gode menn ville respektere folkets frihet, hvis den ikke er avhengig av folkets tillit. For det annet vil flertallet av det norske folk tro på alt være med på å bestemme sin egen skjebne selv om det kan kosta noen arbeid.

Derfor vil vi nå tilbake grunnloven. Det står oss fritt å få en effektiv statsledelse som kan løse problemene etter krigen dersom vi velger de rette menn, men de må følges etter grunnlovens regler og stadig stå under Stortingets konstitusjonelle kontroll.

Den norske hjemmefrontens ledelse har i sin proklamasjon i punkt 2 krevet øyeblikkelig og full gjenopprettelse av demokratiet, ytringsfriheten, rettssikkerheten og frie valg.

Den gir der et klart uttrykk for hjemmefrontens vilje - kampen gjelder demokratiet.

Kong Håkon er med rette blitt et symbol for det kjempende norske folk. Han er nettopp den tydelige på den sterke mann vi trenger. Han har tidligere under bevegede forhold vist sin evne og vilje til å styre landet etter grunnlovens ånd og bokstav. I den bevegede tid vi går imøte har vi lov og rett til å tro at vi i Kongen har den fremste forsvarerer for vår grunnlov.

Lev demokratiet - love grunnloven - I E V N K O N G H A K O N !

Nyhetene fra London 31. mai kl. 12,30.

Flyangrep. 300 svære amerikanske bombefly fra Storbritannia eskortert av over 1200 jagere, angrep idag byene Hamm, Osnabrück, Schwerte og Sæst i Tyskland. Mål i Frankrike ble også bombet. Britiske fly angrep inatt mål på franskekysten, samt broer over Seinen. Moskites angrep Leverkusen utenfor Köln. Mineutlegging ble også foretatt. Svære amerikanske bombefly med baser i Italia angrep idag oljefeltene ved Ploesti. På Middelhavsfronten var det i det siste døgn 2400 utfall, bl.a. ble flyfabrikker ved Wiener-Neustadt og i Wels i Østerrike, samt jernbanetokter i Zagreb og mål i Romania angrepet. Fra alle Cisse operasjoner savnes 59 fly. 31 tyske fly ble skutt ned. På vestfronten var det i det siste døgn 2000 flyutfall. Mål i Nederland og Belgia ble også angrepet.

Italia. På den 40 km. brede front mellom Valmontone og havet utkjemper et voldsomt slag. Tyskerne yter heftig motstand og har ordre til å holde ut til siste mann og for enhver pris holde Valmontone og Velletri. 5 armé har nådd disse byers ytre forsvarsværker og har inntatt landsbyen Ardea. Den 8 armé presser på på den høyre flanke og tyskerne trekker seg tilbake. 8 armé står 7 km. fra Frosinone og har inntatt Sabiaco og Ceccano og 2 mindre byer. Byen Subiaco er spesielt viktig fordi en av tyskernes viktigste forsyningslinjer går over denne byen. Sveitsiske meldinger går ut på kraftige kamper mellom friskarere og tyske tropper i Nord-Italia.

Østfronten. Moskva-kommunikatet igår kveld melder om et kraftig tysk angrep nord for Jassy i Romania. Tyskerne har drevet en kile inn i de russiske linjer på bekostning av store tap av mennesker og materiell, 60 tanks og 56 fly ødelagt. Videre meldes det at rumenske soldater i stor utstrekning deserterer og gjemmer seg i skogene og danner friskarere som støtter russerne. Det russiske flyvåpen har gjort virkningsfulle angrep mot tysk skipsfart i Finskebukta.

Balkan. Fra Ankara meldes at 7 høyere bulgarske offiserer, hvorav 1 general, er kommet til Istanbul for å slutte seg til russerne. Den bulgarske statsmann Filov er vendt tilbake til Sofia fra Berchtesgaden med ordre om å danne en ny regjering som er villig til å etterkomme de tyske bestemmelser og bryte med Russland.

Sverige. 2 tyske SS folk er kommet over grensen til Sverige syd for Ulså. Flere og flere tyske soldater er i den senere tid kommet over grensen og har meldt seg for de svenske myndigheter.

England. 29 mann som deltok i det engelske angrep mot Tirpitz i Altafjord i vinter er blitt dekorert. En tysk ubåt som forsøkte å angripe en tysk konvoi i Nord-Atlantern er blitt senket.

Norge. En kan idag opplyse at det igår på enkelte offentlige kontorer i Ulså ble forelagt funksjonærene et spørreskjema: For eller mot bolsjevismen. En går ut fra at det ikke er nødvendig å si fra at slike spørsmål ikke skal besvares.